

عنوان مساله: بررسی نقش فضای مجازی در اوتیسم دیجیتال برای کودکان از منظر تربیت

اسلامی

بیان مساله:

رسانه های صفحه نمایش الکترونیکی نقش حیاتی فزاینده ای در سرگرمی کودکان ایفا می کنند. فضای مجازی نیز با تسهیلات و دسترسی های زیادی که در این زمینه دارد بر این آمار می افزاید. با این حال، زمان بیش از حد صفحه نمایش ممکن است بر رشد کودک تأثیر منفی بگذارد. اختلالات طیف اوتیسم و ضریب رشد کودکان از این موارد است. در واقع زمان استفاده از صفحه نمایش با علائم اوتیسم و رشد کودکان مبتلا به اوتیسم مرتبط است. هرچه مدت زمان نمایش صفحه طولانی تر باشد، علائم اوتیسم (به ویژه علائم حسی) شدیدتر و تاخیر رشد به ویژه در حوزه زبان، آشکارتر است.^۱

نیازهای کودکان اوتیسم منحصر به فرد است و برای درمان این بیماری راه حل هایی ارائه می شود. برخی از دانشمندان قائل اند راه حل های فناوری باید به نیازهای کودکان اوتیسم توجه زیادی داشته باشند و راه حل هایی را برای آن ها در هر مرحله از راه بگنجانند. به عنوان مثال، ما می دانیم که کودکان مبتلا به اوتیسم اغلب از تعاملات آنلاین استقبال می کنند زیرا ممکن است هنگام برقراری ارتباط از طریق سیستم عامل های پیام رسانی احساس راحتی بیشتری داشته باشند. با این وجود، ارائه پادمان های اضافی همچنان در این پلتفرم ها یک ضرورت است. یکی دیگر از راه حل های صنعت فناوری به شکل رباتی است که به کودکان مبتلا به اوتیسم کمک می کند تا حالات چهره افراد را بهتر تشخیص دهند Milo^۲، رباتی که دانشگاه بریستول در بریتانیا توسعه داده است، چهره ای برای ابراز احساسات خاص می سازد، سپس از کودکان می خواهد با انتخاب گزینه ای از لیست انتخاب های تبلت، احساس ربات را تشخیص دهند. ابزارهای دیجیتالی مانند این می توانند به کودکان کمک کنند تا بر یکی از بزرگترین موانع خود، که کلید زدن نشانه های اجتماعی است، غلبه کنند.^۲ برخی دیگر از روان شناسان نیز قائل به حذف مطلق صفحات نمایش و فضای دیجیتال برای کودک اوتیسم جهت بهبود هستند. ایشان همچنین برای پیش گیری از ابتلا به عوارض این بیماری، برای همه کودکان توصیه به حذف یا اقل مرتبه استفاده از این وسایل را دارند.^۳ به نظر می رسد این نظریه نیز با توجه به رده های سنی مختلف و رشد ساحت های مختلف فضای مجازی برای کودکان از قبیل آموزش قابل بررسی است.

در نتیجه ضرورت دارد با وجود گسترش استفاده کودکان از فضای مجازی احتمال ابتلا به بیماری اوتیسم دیجیتال و شرایط آن به دقت بررسی گردد تا به راه هایی برای پی گیری از آن رسید. همچنین برای درمان این مساله هم

^۱ <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2021.619994/full>

^۲ <https://www.uxmatters.com/mt/archives/2022/05/helping-children-with-autism-adapt-to-a-digital-world.php>

^۳ دکتر ولاء موسوی

باید اقدامات لازم توسط والدین، مسئولان تربیتی و حاکمیت انجام شود چرا که برخی سیاست‌گذاری‌ها برای کودکان می‌تواند منجر به تشدید این موضوع شود و لازم است در تعیین سیاست‌گذاری‌ها هم این مساله با وجود اهمیت کودکان در جامعه اسلامی بررسی گردد.

سوال اصلی: تحلیل اوتیسم دیجیتال در کودکان به چه صورت است؟

- اوتیسم دیجیتال چیست؟
 - تبیین ماهیت اوتیسم دیجیتال
 - تبیین عوامل انحصاری ایجاد و یا تشدید اوتیسم دیجیتال
 - بررسی اوتیسم دیجیتال برای کودکان مبتلا به اوتیسم
 - بررسی اوتیسم دیجیتال برای کودکان سالم
 - بررسی میزان زمان استاندارد تماشای صفحات نمایشگر در سنین مختلف
 - تحلیل اوتیسم دیجیتال از منظر فقه تربیت
 - تحلیل اوتیسم دیجیتال از منظر روان‌شناسی اسلامی
- راه‌های درمان اوتیسم دیجیتال چیست؟
 - حذف مطلق دیجیتال از زندگی کودک
 - استفاده از ابزارهای تعاملی خاص دیجیتالی
 - بررسی سنی برای درمان
 - بررسی نقش تراپی‌ها برای درمان
 - بررسی شیوه درمانی مبتنی بر ذهن‌سازی
 - بررسی راهکارهایی برای کاهش حضور کودکان در فضای مجازی
- مسئولیت والدین در برابر کودکان با اوتیسم دیجیتال چیست؟
 - بررسی تزامم‌های حقوق کودکان اوتیسم با حقوق والدین
 - بررسی مداخله‌گری والدین و حریم خصوصی کودک
 - بررسی قاعده فقهی مصلحت
 - بررسی قاعده فقهی ضرورت
- مسئولیت حکومت اسلامی در برابر اوتیسم دیجیتال در کودکان چیست؟
 - تحلیل اوتیسم دیجیتال از منظر فقه سیاسی
 - بررسی راه‌های پیش‌گیری
 - بررسی راه‌های درمان
 - بررسی اثرات سیاست‌گذاری‌ها بر این موضوع
 - تبیین سیاست‌گذاری‌های متناسب با این موضوع برای کودکان